

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Odbor dozoru a kontroly
veřejné správy

ZÁKON O OBCÍCH A JEHO APLIKACE VE VEDENÍ OBCE

- - -

VÝBĚR SOUDNÍCH ROZHODNUTÍ ZA ROK 2012, 2013

Mgr. Karolína Plasgurová Holá

karolina.plasgurova@mvcz.cz, odbordk@mvcz.cz

1. K existenci obecných principů nakládání s veřejným majetkem (Nález Ústavního soudu ze dne 20. června 2012, sp. zn. IV. ÚS 1167/11)

- **Je vyloučeno, aby obec**, jakožto územní společenství občanů majících právo na samosprávu (článek 100 odst. 1 Ústavy) a jsoucí veřejnoprávní korporací (článek 101 odst. 3 Ústavy) **hospodařila s jí vlastněným majetkem** prostřednictvím svých volených orgánů **tak, že by na prvý pohled pochybným charakterem tohoto hospodaření podlamovala důvěru občanů**, kteří obec tvoří, v to, že její správa je správou ve prospěch obce a nikoliv ve prospěch jiných subjektů.

- **Samostatné spravování obce zastupitelstvem** (článek 101 odst. 1 Ústavy) **neznamená, že by zvolené zastupitelstvo a představitelé obce stáli nad společenstvím těch, kteří je k výkonu samosprávy zvolili**. Ti, kdo obec spravují, neměli by ztratit ani na okamžik ze zřetele, že nejsou majiteli obce a že správa obce není poručníkováním těch, kteří obec tvoří.

- **Vymkne-li se správa obce** z těchto ústavních mantinelů, pak by i byla formálně ve shodě se zákonem, **nelze jí přiznat soudní ochranu**; je naopak úkolem soudů, aby takové ve své podstatě proti skutečné samosprávě namířené a tudíž protiústavní chování zastupitelstva neaprobovaly.

2. K povinnosti zveřejnit záměr dispozice nemovitým majetkem též na elektronické úřední desce (Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 26. 9. 2012, sp. zn. 30 Cdo 2373/2012)

- Zákon stanoví **povinnost zveřejnění záměru** (výzvy k podávání nabídek) **na úřední desce** za účelem posílení hospodárnosti a transparentnosti majetkové dispozice (§ 39 odst. 1 zákona o obcích) .

- **Nesplnění povinnosti zveřejnit záměr na „elektronické úřední desce“** podle § 26 správního řádu => **uskutečněná majetková dispozice je pro rozpor s § 39 občanského zákoníku neplatná.**

3. K určení doby mezi sejmutím záměru z úřední desky a rozhodováním o právním úkonu v příslušném obecním orgánu (Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 13. 12. 2012, sp. zn. 26 Cdo 4198/2011)

- Podmínka **publikace záměru** obce o nakládání s majetkem (§ 39 odst. 1 zákona o obcích) **je splněna, je-li zachována časová kontinuita mezi zveřejněním záměru a realizací zamýšleného právního úkonu.**
- **Není vyloučeno, aby mezi publikací záměru a rozhodnutím obce uplynula delší doba, avšak nesmí být s ohledem na konkrétní povahu zamýšlené dispozice nepřiměřeně dlouhá.**
- Uplynuly-li mezi zveřejněním záměru (jeho sejmutím z úřední desky) a projednáním tohoto záměru v orgánech obce **více než dva roky**, jde o dobu obecně **nepřijatelnou**.

4. K odpovědnosti volených funkcionářů za majetkové úkony (Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 24. 2. 2012, sp. zn. 11 Tdo 454/2011)

- **Starosta obce odpovídá i trestněprávně za škodu vzniklou právním úkonem, který jménem obce učinil.**
- **Starosta se nemůže odvolávat na neznalost zákona o obcích a základních principů nakládání s obecním majetkem (s tím, že není právník).**

5. K důsledkům porušení jednacího řádu zastupitelstva obce (Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 2. 2012, č. j. 7 Ao 5/2011 - 100)

- **Jednací řád** přijatý na základě § 96 zákona o obcích **je vnitřní (interní) dokument zastupitelstva**, který by měl zastupitelstvu pomoci předem vyřešit některé procesní otázky zasedání.

- Zastupitelstvo, které postupuje v konkrétním případě v rozporu s jednacím řádem, ale v souladu s ustanoveními zákona o obcích, **nezpůsobuje porušení jednacího řádu nezákonnost přijatého rozhodnutí a není to důvod pro zásah státu.**

6. K zastupování obcí a měst advokáty v soudních řízeních (Nález Ústavního soudu ze dne 13. 8. 2012, sp. zn. II. ÚS 2396/09)

- **U statutárních měst a jejich městských částí lze předpokládat existenci dostatečného materiálního a personálního vybavení a zabezpečení k tomu, aby byla schopna kvalifikovaně hájit svá rozhodnutí, práva a zájmy, aniž by musela využívat právní pomoci advokátů.**

- **Neprokáže-li statutární město nebo její městská část v příslušném řízení opak, nejsou náklady na zastoupení advokátem nákladem účelně vynaloženým a nelze je tedy požadovat.**

7. K poskytování informací o platech a odměnách tajemníka a vedoucích odborů obecního úřadu obce s rozšířenou působností (Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 12. 2012, č. j. 1 As 169/2012-38)

- **Informace o výši základního měsíčního platu, o výši odměn a osobního ohodnocení, spolu s odůvodněním udělených odměn, u tajemníka a vedoucích odborů městského úřadu není předmětem ochrany soukromí.**

- **Výdaje na odměny, včetně platů zaměstnanců v povinných subjektech spadají do rozsahu pojmu veřejné prostředky, a proto je povinný subjekt na základě žádosti podané podle zákona č. 106/1999 Sb., zákon o svobodném přístupu k informacím, povinen poskytnout informace i bez souhlasu zaměstnance.**

8. K vyřízení žádosti zastupitele obce podle § 82 zákona o obcích (Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. února 2013, č. j. 8 Aps 5/2012 – 47)

- **Ministerstvo vnitra není příslušné k jednání ve věci stížnosti proti nečinnosti povinného subjektu**, jímž je obec, při vyřizování žádostí podle § 82 zákona o obcích.

- **V těchto věcech je příslušný rozhodovat Krajský úřad příslušného kraje**, který má se stížností podatele nakládat jako se stížností proti nečinnosti povinného subjektu – obce – podle zákona č. 106/1999 Sb., zákon o svobodném přístupu k informacím (dále jen „InfZ“).

- InfZ pro situace, jež zákon o obcích pro poskytování informací podle § 82 neupravuje, přináší **pro zastupitele zlepšení jeho pozice**, aniž by mu cokoliv z předešlých práv bylo upřeno, protože InfZ se použije pouze tam, kde chybí daná úprava v zákoně o obcích.

- **Aplikace InfZ rozšiřuje procesní práva vyřizování žádosti zastupitele obce o informaci, možnosti opravných prostředků a prostředků ochrany proti nečinnosti**. Tam, kde ovšem zákon o obcích má jasnou úpravu, jako jsou např. lhůty, tam se InfZ nepoužije.

DĚKUJI ZA POZORNOST

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Odbor dozoru a kontroly
veřejné správy